

Position paper

Notaris toevoegen aan gesubsidieerde rechtsbijstand

Het notariaat staat voor rechtszekerheid en rechtsbescherming in de samenleving en het economisch verkeer. Daarbij hebben notariële diensten een preventieve werking: door zaken vooraf goed te regelen bij een notaris, wordt achteraf veel leed voorkomen. De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) zorgt ervoor dat notarissen in Nederland hun werk goed kunnen doen.

Inleiding

Volgens de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) moeten notarissen ook opgenomen worden aan het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand. Nu vallen advocaten en mediators al binnen dit systeem. Door notarissen hier ook bij aan te sluiten, kunnen zij naast de reguliere dienstverlening tegen normale tarieven, ook sociale dienstverlening aanbieden tegen gereduceerd tarief. Veel mensen kunnen essentiële notariële diensten niet betalen. Terwijl het tijdig vastleggen van afspraken conflicten en dure rechtszaken kan voorkomen. Daarnaast sluiten standaard juridische oplossingen steeds minder vanzelfsprekend aan op complexere persoonlijke situaties, waardoor notariële rechtszekerheid steeds belangrijker wordt. Door notariskosten voor minvermogende deels te vergoeden vanuit de gesubsidieerde rechtsbijstand, kunnen juridische conflicten preventief worden voorkomen. Het is een logische stap naar meer rechtszekerheid voor iedereen.

Noodzaak van het toevoegen van de notaris aan de gesubsidieerde rechtsbijstand

1. Betaalbare notariële diensten
2. Juridische hulp in een steeds complexere samenleving
3. Preventieve werking van het notariaat

Toelichting

1. Betaalbare notariële rechtshulp

Notarissen zijn een essentiële pijler van het rechtssysteem en moeten toegankelijk zijn voor iedereen, ongeacht inkomen. Maar veel mensen kunnen notariële diensten niet betalen. Wettelijk is er nu een tegemoetkoming via de Wet op het Notarisambt (Wna, artikel 56), maar de eigen bijdrage van €1016,- is te hoog en de aanvraag complex, waardoor de regeling in de praktijk geen uitkomst biedt. Een betere oplossing is de opname van notarissen in het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand. Hier is geen wetswijziging voor nodig omdat de notaris al in de Wet op de rechtsbijstand (artikel 13) wordt genoemd.

2. Juridische hulp in een steeds complexere samenleving

De vraag naar betaalbare juridische hulp groeit door ontwikkelingen zoals complexe gezinssamenstellingen en een arbeidsmarkt met minder formele contracten. Hierdoor sluiten juridische afspraken steeds minder vanzelfsprekend aan op persoonlijke situaties. Toegankelijke juridische dienstverlening is daarom belangrijker dan ooit. Gesubsidieerde notariële rechtsbijstand kan deze hulp laagdrempelig en betaalbaar maken, zodat iedereen de mogelijkheid krijgt om belangrijke juridische afspraken goed vast te leggen.

3. Preventieve werking van het notariaat

De notaris speelt een cruciale preventieve rol in het juridische systeem. Door zaken zoals voogdij of nalatenschappen vooraf goed vast te leggen, worden onnodige conflicten en dure rechtszaken voorkomen. Dit bespaart niet alleen proceskosten, maar vermindert ook de emotionele belasting voor betrokkenen en ontlast de rechterlijke macht. Geen enkele andere rechtshulpverlener biedt deze preventieve rechtshulp met dezelfde waarborgen en rechtsgevolgen als een notaris. Het invoeren van gesubsidieerde rechtsbijstand voor notariële diensten is dan ook een logische stap om het recht toegankelijker te maken.